

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Bergen 26.9.2012

**Høringsuttalelse Trolleholselva Kraftverk, Høyanger kommune Sogn og
Fjordane reg.nr.: 5292 Saksnummer 20070809**

Bergen Turlag er tilsluttet Den Norske Turistforening DNT og er Vestlandets største friluftsansettelse med ca. 25.000 medlemmer. Vi har 9 lokallag og driver 25 fjellhytter. I det aktuelle området drifter vi merket tursti inn i Stølsheimen hvor vi driver til sammen 8 turisthytter, de nærmeste er Brydalsseter og Norddalshytten.

Trolleholselva Kraftverk er tenkt bygget i grensen til Stølsheimen landskapsvernområde i Høyanger kommune. Området er skogkledd og lett tilgjengelig for friluftsliv. Det er lite teknisk inngripen i området fra før.

Dette er et lite og dyrt prosjekt plassert langt inne i et populært turområde så tett inntil grensene for landskapsvernområdet det er mulig å komme. Tiltaket kommer i konflikt med turvei og merket tursti. Vi har allerede et kraftoverskudd og kan ikke se at storsamfunnet har behov for denne uregulerte krafta. Lokalt innebærer tiltaket et relativt stort inngrep i et viktig og mye benyttet friluftsområde. Vannføringen i begge elvene blir kraftig redusert, det blir sår i landskapet som følge av rørgater og tiltaket gir over tre kilometer ny kraftlinje med ukjent naturmessig påvirkning og visuell effekt. Totalt sett mener Bergen Turlag at tiltaket har negativ konsekvens for landskap og friluftsliv og fraråder derfor NVE å gi konsesjon.

Friluftsliv:

Klassiske turruter og rundturer er det mange av i Stølsheimen. En kan for eksempel starte i Modalen gå videre i dagsetapper til Skavlabu, Vardadalsbu, Norddalshytten og ned til Ortnevik via Brydalsseter. Mulighetene er mange og flere av dem, samt kvalitetene i området, er beskrevet i vår brosjyre "Stølsheimen – naturopplevelser for livet" (vedlagt) samt på våre nettsider www.bergen-turlag.no og www.ut.no. Ortnevik er med andre ord både et startpunkt og destinasjon for flere flere klassiske turer i Stølsheimen. Her er det også gode offentlige kommunikasjoner.

Stølsheimen øker i popularitet og Bergen Turlag ønsker å viderutvikle turrutene og hyttenettverket her. Området er et viktig utfartsområde for folk fra Bergen og Nordhordland, i tillegg til bygdene lokalt. Vi opplever nå at Stølsheimen også får mye oppmerksomhet nasjonalt, med med tilreisende fra inn- og utland. Det er særlig det godt utbygde hyttenettverket som trekker. Som et ledd i denne satsingen overtok Bergen Turlag driftsansvaret for Brydalsseter i 2012, et fantastisk utsiktspunkt mot Sognefjorden. Denne hytten har nå 10 sengeplasser og holder DNT standard. Den er et bindeledd mot hytte- og rutenettverket inne i Stølsheimen, men er like viktig som nærturmål fra Ortnevik. Turen opp passer godt for barnefamilier og folk i alle aldre.

Kart over vegen og senere stien opp til Brydalsseter og vider inn i Stølsheimen.

Stien fra Brydalsseter og ned er bratt og går langs en gammel stølsvei, dels trappesatt. Veien videre til bygda går på sti langs Breidalselva og på vei langs Veslelva. Dette er i høyeste grad en del av den totale turopplevelsen. Her er det vakkert skoglandskap og landskapet har et villt og naturlig preg. Bergen Turlag frykter at utbyggingen av Trolleholselva Kraftvek med tilhørende inntak, rørgater og kraftlingjer vil forringe kvalitene for friluftsliv og opplevelser i området.

Brydalsseter turisthytte

Det finnes ikke noen god statistikk over hvor mange som bruker rutene og området generelt. Norddalshytten hadde i 2011 et besøk på 405 personer og pr. 25. august i år har 52 personer skrevet seg inn i hytteprotokollen på Brydalsseter. Dette er hyttens første sesong som DNT-hytte.

Om tiltaket:

Det står lite i søknaden om ny kraftlinje på 3,4 km som skal bygges, både i hvilken grad denne blir synlig og hvordan den vil innvirke på naturmiljøet. Vi savner en visualisering. Det samme gjelder for de to inntakene. De blir beskrevet som synlige og at de vil ha negativ konsekvens i forhold til natur og opplevelse. Vi savner visualisering også her. Videre mangler rørgatene visualisering. Når det gjelder selve kraftverket så foreligger det flere bilder av liknende bygninger. Det er greit, men det er ikke selve kraftverksbygningen som er problemfullt eller utgjør miljøpåvirkningen her.

Utbygger skriver at «I kryssningen av elven graves røret ned under elvebunnen og det sikres for erosjon.» Det er vel ingen tvil om at alt av rør skal graves ned hele vegen eller tildekkes? Vi registrerer at det ikke er ønskelig med stor skog over rørgatene. Det vil i så fall føre til markert belter i terrenget også etter utbygging. Hvis det gis konsesjon ber vi om at NVE setter vilkår slik at rørgatearealet blir tilbakeført til opprinnelige stand, og at det ikke kommer begrensninger for hva som kan vokse av vegetasjon i traseen. Det må heller ikke åpnes for massedeponi i området.

Oversiktskart som viser det videre rutenettet inn mot Norddalshytten og Solrenningen (ny i 2010)

Vi merker oss også at prisen på 4,04 kr/kWh er høy i forhold til sammenlignbare prosjekter. I tillegg er situasjonen mht. levering av strømmen på kraftnettet usikker. Med dagens overproduksjon i markedet og behov for nye kabelforbindelser til Europa må NVE vurdere økonomien og samfunnsnytten til prosjektet nøye. Som utbygger er inne på i søknaden er det flere liknende prosjekter i regionen. Noen av dem er utbygd, noen er i søknads- / meldingsfase mens andre er nylig vedtatt. Vi ber om at NVE vurderer sumvirkningene for samtlige prosjekter.

Vennlig hilsen

Jan Bjørge
Naturvernansvarlig, Bergen Turlag

Vedlegg:

"Stølsheimen – naturopplevelser for livet" Brosjyre Bergen Turlag

Kopi:

Fagleg rådgevinge utval Stølsheimen Landskapsvernområde
Fylkesmannen Sogn og Fjordane, Miljøvernabdelinga
Høyanger kommune
Småkraft AS